

Suketus

Kyltymätön lukija, hissanope. Pidän ajan ja menneen jättämistä jäljistä, kulttuurielämän eri muodoista, tieteestä ja maailmasta. Kirjoitan blogiini lukemistani kirjoista ja kokemistani asioista. Näkökulmat, tulkinnat ja mielipiteet ovat luonnollisesti omiani. Toivottavasti viihdyt kelmassani! Yhteys: suketus85ATgmailPISTEcom

27. kesäkuuta 2018

Kirsi-Maria Hiltunen: Tuu sie niin mieki tuun!

Kirsi-Maria Hiltusen runokokoelma *Tuu sie niin mieki tuun!* punoutuu Karjalan kaipuun ja nostalgian ympärille. Kokoelman kymmenen runoa kertovat omasta kulttuuriperimästä, suvun menneisyydestä ja identiteetistä, johon liittyy menetystä ja haikeutta.

Runojen puhuja on muualla elävä, Karjalaa vain muistoissa hellivä. Ristiriita omien muistojen ja muualta omaksuttujen tietojen välillä on selkeä ja se myös tiedostetaan.

"- Ei jalkani astuneet ole
rannoilla, niityillä,
pelloilla, metsissä,
taloissa, pihoilla,
pohuilla, teillä noilla.

Silti silmäni,
korvani,
käteni,
jalkani,
kaipaavat,
ikävöivät
sukuni juurille,
kauas jääneille - - "

Suomalaiseen (ja varmasti moneen muuhunkin) kulttuuriin kuuluva kotiseutu-uskollisuus on kiinnostava ilmiö. Heimoista ei enää sentään puhuta kuin ehkä humoristisesti, mutta syvimmällä olevat rakenteet ja olemisen tavat pirskahtelevat näkyviin keskusteluissa, taiteessa ja viihteessä.

Pääkaupunkiseutulaisena ajattelin itse pitkään, etten ole oikein mistään kotoisin. Ruuhka-Suomen identiteetti on hyvin toisenlainen kuin vahvemmin omia kulttuurisia piirteitä elävän Pohjanmaan, Savon, Karjalan tai Lapin. Asiaa enemmän pohdittuani olen taipunut ajattelemaan pikemminkin niin, että Uudellamaalla on ilman muuta oma maakuntaolemuksensa – ehkä hieman hankalammin määriteltävä, ehkä muuttuvampi ja häilyvämpi, mutta omansa silti. Eihän muidenkaan paikalliskulttuurien piirissä eletä enää missään yhtenäiskulttuurissa (josko on koskaan elettykään muualla kuin kansallisromanttisessa mielikuvituksessa).

Hiltusen kokoelmassa on yhtäältä iloa monipuolisista juurista, toisaalta surua siitä, ettei niiden eläväksi tekeminen ole mitenkään yksinkertaista:

"Mummoni kertoi Karjalasta
niin kuin se oli silloin ennen.

Viljava, vauras alue
täynnä eloa, iloa, elämää.
Suomen kulttuurin kehto
täynnä laulua, runoutta, taidetta.
Luonnollaan lumoava
täynnä ihania järviä, jokia, metsiä.
Ihmisten kaunistuttama paikka
täynnä komeita kyliä, kaupunkeja, puistoja.

Kunpa olisin saanut olla siellä silloin,
nähdä ja kokea kaiken."

Muistamisen ja muistelun varjopuolena voi pitää kalvavaksikin muuttuvaa nostalgiaa. Kaipuu johonkin sellaiseen, jota ei voi saada takaisin ja jota ei ehkä oikeasti koskaan sellaisenaan ollutkaan. Mielikuvia, halua muokata mennyttä mieluisammaksi. Olisin kaivannut runoihin vielä enemmän kriittistä äänenpainoa, sen pohtimista, mitä muistaminen ja juurien kaivelu voi myös olla: mielikuvien horjumista, muistojen ristiriitaisuutta.

Tyyllisesti Hiltunen kirjoittaa toteavaa, kuvailevaa kieltä. Runoissa on paikoin listamaisuutta, joka tuo toisteisuutta, mutta samalla se toki alleviivaa runon keskeistä sisältöä. Voihan tyyliä pitää myös kumarruksena Karjalasta kerätylle kansanrunoudelle, jossa toisteisuudella on oma tärkeä tehtävänsä.

Tuu sie niin mieki tuun! on mitaltaan lyhyt, pieni pirskahteleva runokokoelma, jonka teema on kirjoittajalleen tärkeä. Sen lukemisesta jää aurinkoinen, positiivinen olo. Vahvat juuret antavat tuen kaikelle muulle, ja niiden vaaliminen vahvistaa muuta hyvinvointia ja olemista.

" - Älkää takertuko menneeseen,
mutta älkää myöskään unohtako.

*Mennyt auttaa ymmärtämään tulevaa,
peilaamaan omaa itseä,
näkemään ja hyväksymään muut,
kirjoittamaan parempaa tarinaa eteenpäin."*

Kirsi-Maria Hiltunen: Tuu sie niin mieki tuun!

Books on Demand 2017

28 s.

Arvostelukappale.

Haasteet: Runohaaste 2018, Seinäjoen kaupunginkirjaston kirjastohaasteen kohta 23. Kirja, jossa on alle 100 sivua.

Kirjoitti Suketus klo 10.07